

Stockholm den 10 februari 2020

R-2020/0103

Till Justitiedepartementet

Ju2019/01979/L4

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 14 januari 2020 beretts tillfälle att avge yttrande över En hemställan från Polismyndigheten om ändring i lagen om kvalificerade skyddsidentiteter.

Sammanfattning

Advokatsamfundet kan inte ställa sig bakom förslaget om lagändring för att möjliggöra att även andra tjänstemän än poliser ska kunna omfattas av ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet.

Synpunkter

Advokatsamfundet har, som framgår av tidigare remissyttrande, anfört principiella betänkligheter mot användningen av kvalificerade skyddsidentiteter i sig.¹ Personer med kvalificerad skyddsidentitet kan emellertid numera åberopas som vittnen och vittnar då under sin kvalificerade skyddsidentitet. Det måste därför ställas höga krav på att de har erforderliga yrkeskvalifikationer och är lämpliga. Det är viktigt både utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv och med hänsyn till allmänhetens förtroende för polisen. Genom att ställa krav på att endast poliser kan komma i fråga för att erhålla kvalificerad skyddsidentitet, säkerställs i någon mån att endast personer som uppfyller högt ställda krav på lämplighet kan komma i fråga.

Polismyndigheten föreslår nu att även civilanställda inom myndigheten ska kunna tilldelas kvalificerade skyddsidentiteter. De skäl som Polismyndigheten anfört för ändringen är emellertid enligt Advokatsamfundet inte av sådan tyngd att det är påkallat att låta även andra tjänstemän än poliser inom myndigheten erhålla kvalificerad skyddsidentitet. Detta särskilt som det t.ex. råder frågeförbud i vissa delar och andra begränsningar vid vittnesförhör i fråga om personer med kvalificerad skyddsidentitet. Den kvalificerade skyddsidentiteten är därmed behäftad med i rättssäkerhetshänseende viktiga moment som inte bör tillkomma den som inte är polis.

¹ Se Advokatsamfundets remissyttrande den 18 januari 2006 över utkast till lagrådsremiss Kvalificerad skyddsidentitet.

Det ändamål som förändringen avser säkerställa torde i stället bäst kunna erhållas genom andra, mindre ingripande, åtgärder, t.ex. genom att ordna arbetet på ett sådant sätt att endast poliser utför sådana arbetsuppgifter där det finns behov av att nyttja kvalificerad skyddsidentitet.

Avslutningsvis kan konstateras att förslaget över huvud taget inte närmare berör vilka konsekvenser den föreslagna förändringen skulle få i praktiken. Advokatsamfundet ser att det skulle kunna medföra risk för att personer, som inte i erforderlig utsträckning uppfyller de högt ställda krav som ställs på poliser som kan tilldelas kvalificerad skyddsidentitet, ges möjlighet att omfattas av beslut om sådan särskild identitet. Advokatsamfundet hänvisar här till tidigare anförda synpunkter avseende fördelningen av arbetsuppgifter mellan polisens anställda.²

Enligt Advokatsamfundet måste därför en betydligt mer omfattande analys göras av konsekvenserna av förslaget än vad som gjorts i den föreliggande promemorian.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander

² Se Advokatsamfundets remissyttrande över departementspromemorian Vem ska göra vad? – Om fördelningen av arbetsuppgifter mellan polisens anställda (Ds 2013:64).